

РЕЗЮМЕ

На публикациите, включени в конкурсната процедура на гост-преподавател д-р арх. Станчо Цеков Веков, кандидат в обявения конкурс (ДВ бр. 103/ 23 декември 2011 г.) академичната длъжност „Доцент по Професионално направление 5.7. „Архитектура, Строителство и геодезия”

I. ОСНОВЕН ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД (монография)

РЕКОНСТРУИРАНИ ПРОСТРАНСТВА

I ЕКСТЕРИОРНИ ПРОСТРАНСТВА

Варна , 2012, ВСУ „Черноризец Храбър”- Университетско издателство, 160 стр. ISBN.....

Заглавие: РЕКОНСТРУИРАНИ ПРОСТРАНСТВА
I ЧАСТ. ЕКСТЕРИОРНИ ПРОСТРАНСТВА

Тип: Монография

Автор: Станчо Веков

Година на издаването: 2012

Издател: Университетско издателство на ВСУ „Черноризец Храбър”

Категория: Архитектура

Език: Български

Подвързия: Меки корици

Брой страници: 160

Формат: 70/100/16

ISBN 978-954-715-530-5

Ключови думи: неостилове, сецесион, осъвременена класика, модерна архитектура, реконструкция, обновяване, публични пространства, пешеходни зони, улични силуети, фасадиъм, градски център, мол, алтернативни модели, конверсия, ревалоризация.

Изследването представлява първа книга от труда, който се фокусира върху реконструкцията като метод за обновяване/ревитализиране на традиционните градски центрове.

Първата книга разглежда екстериорните/външните пространства (улици и квартали).

Интериорните/вътрешните пространства са предмет на следващата книга (подготвена за издаване).

Настоящото изследване е структурирано в две части:

Първата съдържа исторически сравнителен анализ на архитектурно-градоустройственото развитие през периода от края на XIX до средата на XX век.

Втората е посветена на реконструкцията на централни градски улици и квартали, изградени през цитирания период.

Разглеждат се архитектурното наследство на Възраждането и развитието на градските центрове, европейските стилови влияния и началото на модерната архитектура в България (Варна, Видин и др.).

Определя се решаващата роля на градовете през Възраждането в социално-политическия контекст на предосвобожденския период. Модернизиране на османската законова система (отмяна на монополната система), оживяване на търговията и пазарите.

Характерни сгради от периода - складове/маази, търговски ханове, чешми и джамии.

Крепости – Варна, разрушена, единствено запазена Бдин/Видин.

Култова архитектура - османски джамии и уземни християнски храмове.

Манастирите – духовни средища с относителна автономност.

Изследването представлява първа книга от труда, който се фокусира върху

реконструкцията, като метод за обновяване/ревитализиране на традиционните градски центрове.

Първата книга разглежда екстериорните/външни пространства (улици и квартали).

Интериорните/вътрешни пространства, са предмет на следващата (подготвена за печат).

Настоящото изследване е структурирано в две части:

Първата прави исторически сравнителен анализ на архитектурно-градоустройственото развитие през периода от края на XIX до средата на XX век.

Втората е посветена на реконструкцията на централни градски улици и квартали, изградени през цитирания период.

Разглежда архитектурно наследство на Възраждането и развитие на градските центрове, европейските стилови влияния и начало на модерната архитектура в България (Варна , Видин и др.).

Определя се решаващата роля на градовете през Възраждането в социално-политически контекст на предосвободенския период.

Модернизирани на османската законова система(отмяна на монополната система) водят до оживяване на търговията и пазарите.

Характерни сгради от периода- склдове/маази, търговски ханове, чешми и джамии.

Крепости – Варна разрушена, единствен запазена Бдин/ Видин.

Култова архитектура - османски джамии и уземни християнски храмове.

Манастирите – духовни средища, относителна автономност.

Султан Мустафа III и реформиране на религиозно-административната система.

Развитие и специализиране на селскостопанските райони. Оживление на търговията, Дубровнишки колонии. Предимство на Европейските, пред контактите с империята.

Откриване на редовни параходни линии с Виена, по Дунав и Цариград по море. Първата жп линия прави Варна важно пристанище.

Паисий и начало на Възраждането. Манастирите- центрове на духовно пробуждане. Занаятчийските еснафи създават най-значителните културни паметници на епохата. Дюлгерски , дърворезбарски и зографски школи. Уста Колю Фичето , Генчо Кънев, Захари Зограф Станислав Доспевски, оставят своите забележителни творби.

Възраждането – връх в българската материална и духовна култура, определяща националната идентичност.

Ранен капитализъм и бързо развитие на градските центрове.

Чршиите- първообраз на търговските улици. Часовниковата кула- символ на икономическо възможване и самочувствие. Малко запазени -

Самоводската Чаршия Велико Търново, експонат или градска екзотика.

Възрожденският град – анонимно, народно дело.

Повратна точка- Освободителната война 1878 година и Съединението. България изпреварва своите съседи, модерни благоустройствени закони, бързо прилагане, макар и за сметка на историческа идентичност. 80 града снабдени с „целокупни подробни планове” за 10 години. Голямо благоустройствено и комунално строителство. Закони стимулиращи търговията и индустрията. Първи фабрики (Сливен, София, Варна, Габрово. Електрификация на градовете, модерни пристанища (Варна, Бургас, Видин, Русе). Открито Среднотехническо училище. Връщат се първите българи с европейски дипломи. Архитектурно- градоустройствени влияния от средна Европа, неостилове и сецесион. Дунавските пристанища посредници на стилови преноси. Неостиловете определящи за първите години след Освобождението. Модернизирани на градските планови структури. София, Варна, Видин – различна степен на планова приемственост. Нова типология за институционални сгради- Народно събрание, дворци на княза и заможни българи, училища, военни клубове, театри, доходни сгради. София, Варна Видин, Русе по европейски маниер. Забележителни архитекти - Н. Лазаров, П. Момчилов, Тодор Върхота Сава Димитриевич. Зала „Съединение” Варна и Театър „Вида” Видин. Неоренесанс, необарок и неокласика в архитектурата на обществени, жилищни сгради и култовата архитектура. Чуждите архитекти и корените на неовизантизма (Грюнангер, Смирнов и Померанцев). Еклектични мотиви, ориенталски (Варна) и венециански (Видин) предхождат появата на сецесиона. Движение за национална архитектура, национално романтично движение. Разминаване на остарелите художествени доктрини на неостиловете и техническите възможности на индустриалното производство. Отричане на декративната същност на неостиловете и търсене на нов формален език, инспириран от живата природа. Нов архитектурен език, витален, интуитивен. Сецесион, югендшил, ар нуво, модернисимо, модерн, ар деко, различни наименования, единна същност. Вселената Гауди и романтичните корени на историзама. Адекватност на българските проявления. „Родно изкуство”, Гео Милев, Чавдар Мутафов, Антон Торньов. Църковната архитектура- мост към корените на българската идентичност. Архитектурата в светлината на романтизма, отвежда към древните строителни традиции на Плиска и Велики Преслав, Византия, романика и национално Възраждане. Най-ярки проявления на национал романтичното направление в творбите на П. Момчилов, Й. Миланов, Н. Торбов, Ант. Торньов (Софийска минерална Баня, Халите, църквата „Св. Петка” в София.

Култовата архитектура и разнопосочните стилови заемки. Катедралите Варна и Видин бележат границата на две епохи- на майсторите възрожденци и първите школувани български и чужди архитекти. Дружеството „Съвременно изкуство” връзка между традиция и съвременност, адекватно на това на Виенския сецесион. Гарите близнаци Варна и Бургас (Маричков и Кстов), български прочит на знакови европейски творби (Сааринен).

Специално място за Георги Фингов, най-сецесионовия наш архитект. Регионални проявления в творчеството на Дабко Дабков/ Варна и Никола Нешов/ Видин/, оставят забележителни сгради.

Това направление продължава да се развива след първата световна война. Засилена пластична третировка за сметка на чисто декоративната.

Тенденция към изразен вертикализъм. Фигурални детайли и цели композиции като част от архитектониката на сградите. Кирил Шиваров и неговите многобройни декоративни скулптурни композиции, правят от Варна сецесионов град. Поставя началото на синтеза с пластичните изкуства и архитектурата.

Сецесионът отправна точка за модерната архитектура в периода между двете войни.

Националните катастрофи (1912/13 и 1915/18 спират първоначалния всенароден подем. Историческа роля на първото земеделско правителство (Ал. Стамболийски, 1920). Приети важни закони- за замяна на военната с трудова повинност и задължително застрояване на празните градски парцели. Стимул за жилищното строителство. България пионер на кооперативното движение, изпреварва развитите европейски страни. Архитект Лазар Парашкеванов (жк „ Св. София”) поставя началото на това движение. Изразени предимства пред т. нар. „Zinskazernen”, с нехигиенични работнически жилища.

Два типа нови планови схеми- многосекционни и сключни, съответно коридорна и централна/холова. Обособяване на изразени функционални зони - представителна и лична/интимна, познати днес като „ден” и „нощ”. Еклектични стилови заемки характеризират повечето значителни обществени сгради от този период (Софийски университет, както и Министерство на земеделието, Варненския театър (Н. Лазаров). Задължително използване на стоманобетонени конструкции, след катастрофално земетресение в страната в 1928 г., по-рано от редица европейски страни. Отразява се на по-добри функционални и конструктивни възможности, особено в жилищната архитектура след 30-те години. Промяна на фасадното изграждане- плът/отвор; изразено хоризонтално, вместо вертикално третиране на отворите; ленточно развитие на фасадите. Пестеливи, не скъпи материали за сметка на окрупнено и съдържано композиране на архитектурното тяло(Кооперация „ Независимост” Варна, Ж. Богданов, 1935).

Връщане към неокласиката в периода между 20-те и 30-те години, но с изразен рационализъм и функционализъм. Плеяда забележителни архитекти Овчаров, Цолов, Васильов, Белковски, Данчов, Ямантиев. Осъвременена класика, според Л. Стоилова, силно пластично и монументално внушение. Влияние и в жилищната архитектура, следствие въведени ограничения за неправомерно отнемане на обществени пространства (Закон за застрояване на София, 1934). Плоски фасади, предимно лоджии, по-малко балкони. Жилищни кооперации и хотели („Славянска беседа”, Съпритежателски дом „Караджа”, София). Постепенно изравняване критериите на българската с тези на напредналите европейски страни.

Стефан Венедикт Попов/Варна и Коста Николов/ Видин/ София, подчертано влияние на функционализма (кооперация „Плаж” Варна, Читалище „Цвят” Видин).

Комплекс Хотел и зала „България”- най-яркият представител на български функционализъм (Белковски/ Данчов). „Единство в едрото, свобода в дребното” е кредото на авторите. Технически новости, рационална организация, прецизен детайл.

Постижение за българската модерна архитектура - сградите на Васильов/ Цолов(БНБ, Нродна библиотека и др.) и Георги Овчаров - един от оригиналните български архитекти. Изразителен монументлизъм и специфична итерпретация на класиката(МВР София, Община Бургас, Паметникът-портал на Осми Приморски полк Варна).

Оформяне на модерен творчески метод - разчитане на градската среда, условие за качество на архитектурата през 30-те години на миналия век. Историческа приемственост и продължаване на традицията в зрели постижения на архитектурата и първите цялостни градски ансамбли. Чужди и наши архитекти (Мусман, Янсен, Тонев, Ненов) модернизират българските градове. Изтъкнати скулптори (Цоки, Николов, Шиваров) създават знакови творби.

Втората световна война и поредно прекъсване на силното начало на новата българска архитектура.

Следва почти половин вековно откъсване на страната от руслото на европейското следвоенно развитие и затваряне в границите на източния блок, доминиран от Светска Русия.

В заключение, следосвобожденския период маркира най-силните постижения на националната ни архитектура, в унисон с европейските актуални тенденции.

Следва да бъде обект на особено внимание.

Да се съхрани паметта на града не е самоцел, а проява на националния инстинкт за самосъхранение, философия на успеха, гарант за траен просперитет на българските градове.

Втората част разглежда реконструкция на екстериорни пространства- улици и квартални, фасадни силуети, явлението „фасадизъм”.

Мол или традиционен градски център.

Уличните пространства- гръбнак на градската структура.

Изследват се традиционни градски части- Варна и Видин заради близостта на историческото им развитие (своеобразни порти към света) и личния опит на автора, свързан с тях.

Генезиса на съвременния град води до средновековието.

Различни теории за възникване, превес има комбинирана теория, базирана от възникването на крепостите , пазарите и търговските пътища.

Българският опит с подобна основа, чаршиите, първообраз търговските улици. Аналогична етимология на названията- Търговска, Главна Чатшийска. Модернизиране на улиците по европейски образец - хотели, кафенета, сарафници по „Главната” Видин и „Преславска” Варна. До 60-те години относителна завършеност на градските центрове.

Загубване на автентичността им по време на тоталитаризма, но и в годините на прехода.

Акцентира се върху необходимостта от съхраняване на градската идентичност, която носи наследството от разглеждания период.

Откритите улични и квартални пространства- предмет на изследването, заради нереализиран потенциал.

Условия за тяхното оптимизиране – освобождаване от автомобилен трафик, осигурен достъп, паркиране и дизайн на градската средата.

Предлагат се два пътя за решаване на проблематиката:

Юридически – различни форми на сдружения на собственици/наематели и единство на целите и курсен – за комплексно изграждане и консенсус на частния и обществен интерес.

Привежда се българския опит- България пионер на кооперативното движение, днес забравена форма, актуална в Европа. Опит за пренасяне на подобни модели (английски, Красива България). Резултатът фрагментарен или недостаъчно ефективен при непрочуен социален контекст.

„Красива България” по-скоро козметичен ефект, но и изваждане ценностната йерархия на градската среда, като условие за социален просперитет.

Примерът на Богота/ Колумбия – транспортната интеграция и пешеходни пространства, условие за оптимизирана жизнена среда.

Изследва се европейския опит на първите решения за цялостни градски пространства, освободени от интензивен транспортен трафик.

Понятието „пешеходна зона” , етимология на произхода, началото на миналия век. Първата пешеходна зона „Лийнбаан”, Ротердам (1953), следват Мюнхен (1972), с безконфликтно интегриране на потоците на различни нива и примери от бившата ГДР(Дрезден и др.).

Принципни решения – техническа инфраструктура, пространствени и естетически проблеми.

В сравнителен анализ българския опит от ранните 80-те до днес:

-Пешеходни зони София (улиците „Пиротска” и „Сан Стефано”- частични и изолирани;

-Пешеходни зони Варна- „Независимост” и бул. „Княз Борис”, етапно реализирани, неефективно реновирани, влошени експлоатационни качества.

„Ларгото” (бул. „Сливница”), изпълнен по „Красива България”, проблеми с материали и технологии, и отново пропуснати шансове за повече качество на градската среда.

- Пешеходни зони Видин- опити от ранните 70-те, същинската реализирана началото на 90-те. Изтъква се големия принос на проф. Ив. Никифоров, автор на видинската и на много други пешеходни зони у нас, паралелно с конкретни научни трудове по темата.

Реализирана в кратки срокове (авторския надзор е проведен от арх. Веков), пешеходната зона е сравнима с най-добрите европейски примери.

Приложени са следните успешни принципи:

- диференциране на потоците - пешеходни и транспортни;
- мащабиране и ритмизиране на настилките;
- подчертани силови полета на средата с културни ценности;
- моделиране със зелена система;
- единен светлинен дизайн.

Незавършени остават силни акценти – ревитализация на Стамбол капия и комплексното функционално развитие на партерните сградни нива, едва започната с реконструкции на единични сгради. Причината – годините на прехода.

Приведени са и двете последни зони у нас- в Пловдив и Бургас, реализирани при новите обществени условия у нас, на конкурсен принцип. Пловдивската (арх. Д. Драгнев) е реконструкция на съществуващата вече пешеходна зона, силно амортизирана след 30 години. Тази в Бургас (арх. П. Йовчев с колектив), етапно се финасира от Оперативна програма „Регионално развитие”.

Въпреки различния контекст на средата, двете показват общи концептуални принципи насочени към ценността характеристика на застрояката и градската атмосфера.

Постигнати са висока ефективност и максимални функционални и естетически параметри.

Специално внимание към градския дизайн и светлинната архитектура, неотменни за съвременните тенденции в света.

„Чивитакекия”” и Кертнерщрасе във Виена. Последната в сравнителен анализ с варненската, в еднакъв времеви паралел.

Разликата в качеството на изпълнение, но в по-голяма степен заради различните стратегии- краткосрочна у нас и генерална във Виена.

На основата на примерите са изведени определени тенденции в развитието на пешеходните зони - търговски спад, филиализиране, текстилизиране, банализиране, нови потребности и шумово замърсяване.

Посочени са и условия за преодоляване на негативите – ясна проекта рамка, директно участие на потребители и обществен консенсус на целите.

Следва реконструкция на вътрешноквартални пространства и дефиниране на градската застройка- линейни, структурни, сравнени с чужди примери (Нщ Йорк, Щутгарт, Барселона, Дрезден и Хамбург). Налага се извода, че комплексната реконструкция може да включва все нови и нови методи на намеса, като конверсия, регенерация и реутилизация, особено пригодни за изоставени индустриални зони и територии.

Следваща тема са уличните фасдни планове, съществена част от градските структури. Прекъснатата ансамблова цялост наследена от изследвания период. Необходимост от комплексна реконструкция на градските части носители на културна идентичност.

Явлението “фасадизъм” тръгва от Англия и е израз на компромисно мислене- запазване само на фасадата, с цел постигане на нова структура и модерен интериор. Не е модерен феномен. Най-репликирания ренесансов архитект Андреа Паладио използва метода в свои творби (Палацо де ла Раджione, Виченца). Постмодерна прибавя нови значения (Бофил). Закъснели примери на български фасадизъм и нереализирани авторски проекти, предхождащи го. Цитирани разнопосочни проявления на фасадизма в европейски контекст. Визуални/ двумерни фасади- със средствата на визуалните изкуства, авангарден фасадизъм до категоричната намеса на деконструктивизма (Г. Доменек).

Изводът -формалното запазване или подмяната на оригинала са неприемливи. Определящата е ценностната категория на паметника, неговата автентичност.

Последната тема разглежда Мола, като рожба на следвоенното възстановяване и ескалиращо потребление, модерен еквивалент на традиционния градски център. Роден в САЩ, но има европейски крени- Пле Роял в Париж (1874). Виктор Грюн автор на първите и най-успешни американски образци. Постепенно разрастване и непрекъснато развитие с нови и нови функционални и пространствени показатели. Интегриране на търговски и обществени функции, но дали това е достатъчно? Дали се доближава до традиционния градски център или изчерпва своя потенциал? Търсене на алтернативни модели – връщане къмоткрити пространства, реконструкция на крайбрежни пристанищни структури (Бостон, Сидни) или дори възпроизвеждане на идилични градски центрове, познати като Аулет, за стоки с намалени цени.

Моловете в България експанзия или необходимост. Прилики или разминаване с образците. Не зачитане контекста на средата и банализирана архитектура.

Възможни ли са алтернативни решения или такива ще се окажат автентичните местни търговски улици и квартали, а не тяхното бутафорно възпроизвеждане.

Мол „Благоевград” дава подобен отговор, чрез конверсия и регенерация на стар тютюнев склад за съвременен търговски център.

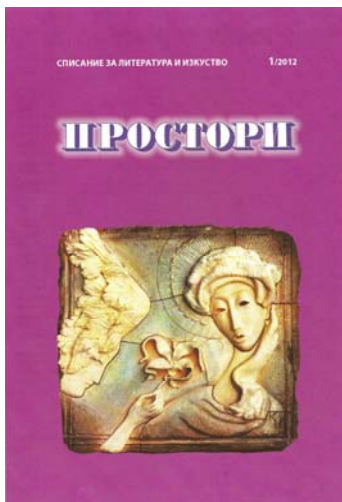
Предлага се двойна конверсия на търговската улица - първообраз на мола и връщане от нейния модерен вариант отново в градския център.

Вместо дебатът pro & contra мола и избор на теза, успешно би било обединяването им в една гъвкава стратегия за устойчиво развитие на българските градове. Традиционното градско ядро (City), но обновено, може да замени модния мол, като фокус на съвременен градски живот и социална активност.

II. СТАТИИ

1. ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОНТЕКСТ НА БЪЛГАРСКАТА АРХИТЕКТУРА СЛЕД ОСВОБОЖДЕНИЕТО

(Статия, 10 стр., Сп. Простори, кн. 1/2012

Разглежда архитектурно- градоустройствените влияния от Средна Европа и господстващите в края на XIX век неостилове и сецесион.

Няколко фактора изиграват ключова роля – Дунавските градове Видин, Свищов и Русе, свързани с преки транспортни връзки с големите европейски центрове; първата генерация български архитекти, дипломирали се във висшите училища в Мюнхен, Дрезден, Виена, Прага и др. и бързото планиране на българските градове, довело и до загуба на ценно архитектурно наследство на Възраждането.

Участието на много чужди инженери и техници- земемери, обяснява известна схематичност на първите планове.

Цитират се плановете на градовете Варна, Видин и др., в различна степен съобразени с характерната нерегулярна улична планировка до Освобождението, голяма част от която безвъзвратно загубена.

Прокарват се широки булеварди с европейски мащаб и първите градски ансамбли и търговски улици.

Появяват се непознати по типология сгради- военни клубове, театрални сгради и доходни сгради с жилищни и обществени функции. Строят се много гимназии и първите висши училища.

Неостиловете преобладават в архитектурата от този период. Посочени примери от двата града Варна и Видин в сравнителен план с други градове. Осезателна разлика в планировката и облика на жилищната архитектура.

Първите дворци на княза- Евксиноград и София и домове на богати търговци и заможни българи, в предпочитаните неоренесанс и барок. Постепенно навлизане на сецесионовите мотиви.

Втората част прави паралел между промяната на архитектурната стилистика и нарасналите технически и конструктивни възможности на бързата индустриализация в континента.

Отричане декорацията на неостиловете и създаване на нов витален архитектурен стил- сецесиона.

Различни имена (югендндцил, сецесион, ар нуво, модерн, модернисимо, арт деко), в различните страни, в търсене на нови изразни форми.

Националромантични движения, като преноси на специфични исторически корени. У нас изразено в национално романтично движение.

Забележителни автори оставят образци на родната архитектура (П. Момчилов, Й. Миланов, Ант. Торньов) - Софийска минерална баня, Църквата „Св. Параскева” и др. Две основни направления в българската архитектура на романтизма- историческа и сецесионова.

Чавдар Мутафов радетел за „Родна архитектура”, открива архитектурния канон в църковната архитектура и древните и корени.

Култовата архитектура – сцена на новите архитектурна стилистика.

Съпоставени катедралите Варна и Видин, гранични за отминаващата възрожденска традиция и новите повеи на късните неостилове и сецесиона.

Георги Фингов- автор на „първата истинска сецесионова сграда” (Дом на Л. Функ) в София. Възрожденски мотиви в сецесионова стилистика (Дворецът Врана). Интериорът, като завършено художествена стилова интерпретация и цялостно въздействие.

Локални проявления на сецесиона. Дабко Дабков във Варна- „аристократът” на варненската архитектура и Никола Нешов във Видин, с характерни примери на богати собственици.

След Първата световна война постепенно преплитане на еkleктични стилови заемки и превес на пластичното пред декоративното фасадно третиране. Изявен вертикализъм. Фасадната скулптура, обемна и апликирана- средство за синтез на пластичните изкуства.

Кирил Шиваров автор на множество забележителни декоративни скулптурни композиции във Варна – град на сецесиона.

2. КИРИЛ ШИВАРОВ – ПИОНЕР НА АРХИТЕКТУРНИЯ СИНТЕЗ В БЪЛГАРИЯ

Статия, 11 стр., ИЗВЕСТИЯ на Съюза на учените - Варна
Културното наследство на Варна' 2011, ISSN 1310-5833

Изследва творчеството на родения във Варна Крил Шиваров (1887/1938), един от най-значимите български скулптори.

Дава кратка биографична справка на неговия жизнен и наситен творчески път, рано прекъснат.

Разглежда многообразното му творчество, като функция на наследена дарба на художник, солидно професионално образование (Прага и Виена) завидна творческа интуиция към традицията и модерното.

Става първият български автор, който:

- урежда самостоятелна скулптурна изложба (Варна 1917);
- прави Бюст на Паисий (Варна, 1922)
- осъществява декоративна скулптура за сгради(Варна и др.);
- създава монументална мемориална скулптура (Братя Георгиеви, 1934) и
- използва изкуствен камък/мозайка за скулптурни произведения (1914);

На базата на конкретни примери, извежда тезата за многообразието на неговите творчески постижения – от кавалетната до декоративната и монументална скулптура, реализирана във Варна и страната.

Отчита определен пиетет на Шиваров към архитектурата, който отвежда до най-съществената черта на неговото творчество – отношението му към архитектурата и среда.

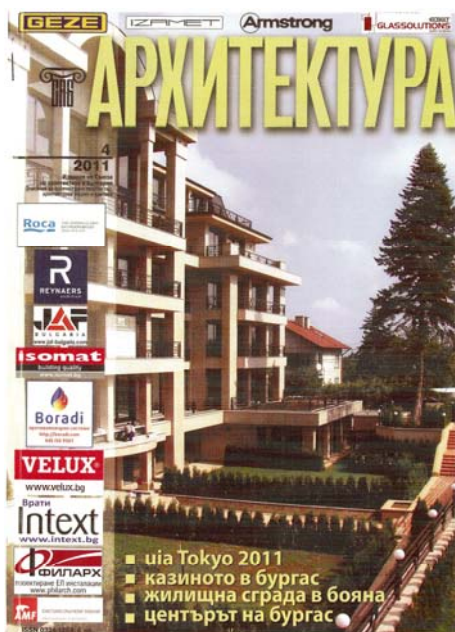
Прави паралелен прочит на най-значимите му постижения в областта на монументалната и декоративна скулптура, в локален и глобален исторически контекст, с примери от Варна, София и др.

Извежда тезата за значимостта на творческите проявления на скулптора за развитието на българското изкуство, определена с ролята му на новатор в областта на скулптурната техника и технология и синтеза на пластичните изкуства със средата, в широкия смисъл на понятието (архитектурна /градска/ ландшафтна).

3. НОВИЯТ ЖИВОТ НА СТАРИТЕ УЛИЦИ И КВАРТАЛИ

Още за методите на градската ревитализация

(статия, 6 стр., Сп. Архитектура кн. 4/2011, ЕТ „Вълков Арт“)

Поставя въпроса за разширяване спектъра от утвърдените средства и методи за градска ревитализация, с други нетрадиционни такива - вербална комуникация, PR практики, творчески работилници, на базата на българския и чужд опит.

Цитиран е дългосрочния, кураторски проект на автора „Изчезващите къщи/хубавите къщи“ (2007-2009), в подкрепа на Национална кампания на Съюза на архитектите в България „Наследство в риск“, стартирал 2005 г. Със средствата на визуалните изкуства - живопис, графика, фотография, видео, архитектура и през личната ангажираност на участниците, се цели предизвикване на обществен дебат по темата за опазване на културно-историческото наследство, застрашено в годините на прехода.

Трите издания на проекта показват развитие в посока на изразните средства, географията и методите на примерите, с акцент на позитивните. Резултатът - раздвижване на обществения/инвеститорски интерес и начало на възможен консенсус по ценностната скала на наследството.

Приведени са и други подобни проекти между които:

- Проектът „ Смаляващи се градове”, на Федерална културна фондация/ Германия (Kulturstiftung des Bundes/ Germany (2008/9), който се вписва в подобен контекст и глобален мащаб, особено актуален за постсоциалистическите страни (1988/89);
 - „Моят град” (My city) проект от 11-то Биенале на модерното изкуство Истанбул, част от програмата на „Истанбул- европейска столица на културата” 2010, финансиран от Британския съвет, фокусиран върху културното богатство и различност на 5 турски града, в артистичен диалог на автори от Турция и Европа;
 - Интердисциплинарен проект „Градски усилвател- Обликът на Варна - древния Одесос през 21 век” - творческа работилница със студенти от Австрия, България и Германия, 2004 Варна, посветен на интеграцията на архитектура и археология;”
 - „Да променим градските визии” - Софийска архитектурна седмица 2009 - проект на млади архитекти за установяване на дългосрочни стратегии за промяна на градската среда и
 - Улица „Отец Паисий”- 24/25 април 2010, Пловдив - културен фестивал изследващ личната и колективна памет на града.
- Накрая са изведени условия за промяната на градската среда.

III. ДРУГИ ПУБЛИКАЦИИ

1. ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА - НОВ ОБРАЗ

Арх § Арт борса, Национален седмичник на българските архитекти, строители и художници, 11-18 август 2011 г.

2. Арх. Хавиер Пеня проведе workshop във ВСУ „Черноризец Храбър” (информация, 1 стр., Информационен бюлетин на КАБ, бр. 46, ноември 2011)

IV. ПРОЕКТИ/РЕАЛИЗАЦИИ

1. СИТИ АВТОЦЕНТЪР ВАРНА

УПИ XV- 41038, XVI-41038, кв. 30 ЗПЗ Варна

Възложител С. Т. Е. П. ООД

Комплекс авторемонтни, складови и търговски халета.

Проект 2007

Етапна реализация 2010/2012

2. РЕКОНСТРУКЦИЯ ЖИЛИЩНА СГРАДА

Паметник на културата
УПИ IV -13, кв. 721, , 3 МР Варна
ул. „Славянска „30, Варна
Проект 2008/ в строеж

